

Fotó: SHAKESPEARE NORTH PLAYHOUSE, ANDREW P. BROOKS

Shakespeare North Playhouse, Prescot, Egyesült Királyság

Tavaly nyár közepén nyílt meg a Liverpool melletti Prescotban Nagy-Britannia egyik különleges új színháza, a Shakespeare North Playhouse. Londonon kívül ez az egyetlen hely, ahol 17. századi stílusú faszínház működik. A Shakespeare örökségét képviselő, játszóhelyet és oktatási központot egyesítő színház középpontjában VIII. Henrik londoni, Whitehall-beli palotájának kakasviadalokra szolgáló arénájának, a Cockpit-in Court-nak a replikája áll, amelyet a korabeli Anglia egyik leghíresebb építésze, Inigo Jones alakított színházzá.

A kívülről kortárs megjelenésű színházépület

Shakespeare életrajzában fontos szerepet játszik Prescot városa. A drámaíró itt töltötte tizenéves korának egy részét, és egyik első támogatója, zseniális tehetségének felismerője a környék nagybirtokosa, Derby grófja volt. Prescotban az Erzsébet-korban állandó játszóhely működött, az 1590-es években épült Prescot Playhouse, ami valószínűleg Londonon kívül az egyetlen, színházi célra épült, önálló reneszánsz játszóhely volt, és a Derby grófjai által fenntartott, de az 1592-es nagy pestisjárvány miatt Londonból kiszorult színésztársulat előadásainak adott otthont. A társulat rendszeresen fellépett főúri rezidenciák magánszínházában, többek között a Prescottól északra lévő Knowsley Hallban is. 1609-ben azonban a színházat lakóépületté alakították, és az eredeti tervek elvesztek.

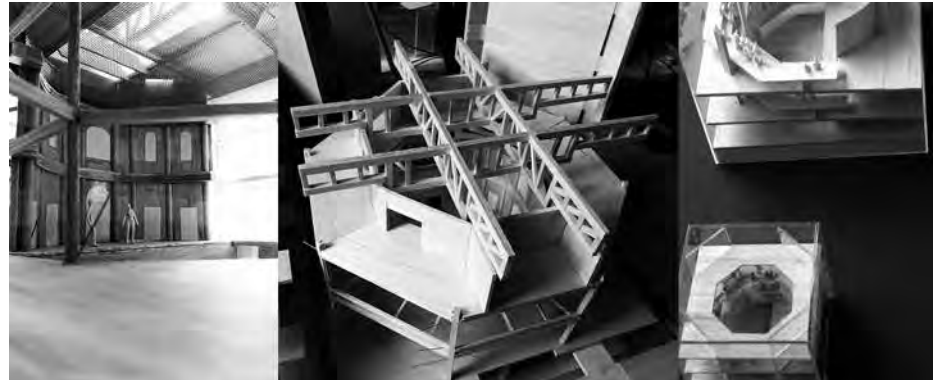
A városban a 20. század legvégén fogalmazódott meg a gondolat, hogy egy új játszóhely kialakításával emléket állítsanak Shakespeare és a Derby grófok kapcsolatának, és hogy a színházat oktatási

és közösségi funkcióval is kibővítsék. Az ötlet Richard Wilson akadémikus és David Thacker rendező együttműködéséből született, helyszínnek a Hoghton Tower területét szemelték ki, ebben az erődített kastélyépületben töltötte a nagy drámaíró tinédzser éveinek egy részét. A projekt megidézi Shakespeare első patrónusait, egyben 400 év után visszahozza a Shakespeare-féle színházat

*A Helm Architects
építésziroda által
készített épületmodell*

*A felsőgépészet
modellje*

egy olyan területre, amely fontos – ugyanakkor ma kevésbé közismert – szerepet játszott az Erzsébet-korszak drámatörténetében.

Mivel a Prescott Playhouse-ról sem korabeli ábrázolás, sem építészeti terv nem maradt fenn, a Shakespeare North igazgatótanácsa – Prescott város közösségével és Knowsley megye kulturális szakembereivel közösen – egy olyan előképhez fordult,

amely viszonylag rövid ideig működött, de közismert volt: az Inigo Jones által tervezett londoni királyi magánszínházhoz, a Cockpit-in-Court-hoz. A Cockpit-in-Court 1533 körül épült VIII. Henrik és Boleyn Anna számára, a mai Downing Street 10. szám közelében, az akkori Whitehall-palota részeként. A királyi szórakozás helye volt: eleinte kakasviadalokat és álarcosbálokat rendeztek benne, majd 1607-től szín-

házi előadásokat, köztük több Shakespeare-darabot is játszottak itt. 1629 körül I. Károly az angol reneszánsz építészeti úttörője, Inigo Jones tervei alapján állandó színházzá alakította; az 1670-es években megsemmisült, de néhány rajz fennmaradt róla.

Több évig tartott, amíg sikerült anyagi bázist teremteni a projektnek, ebben egy Prescottból származó befektetési menedzser, egy drámatudós, valamint

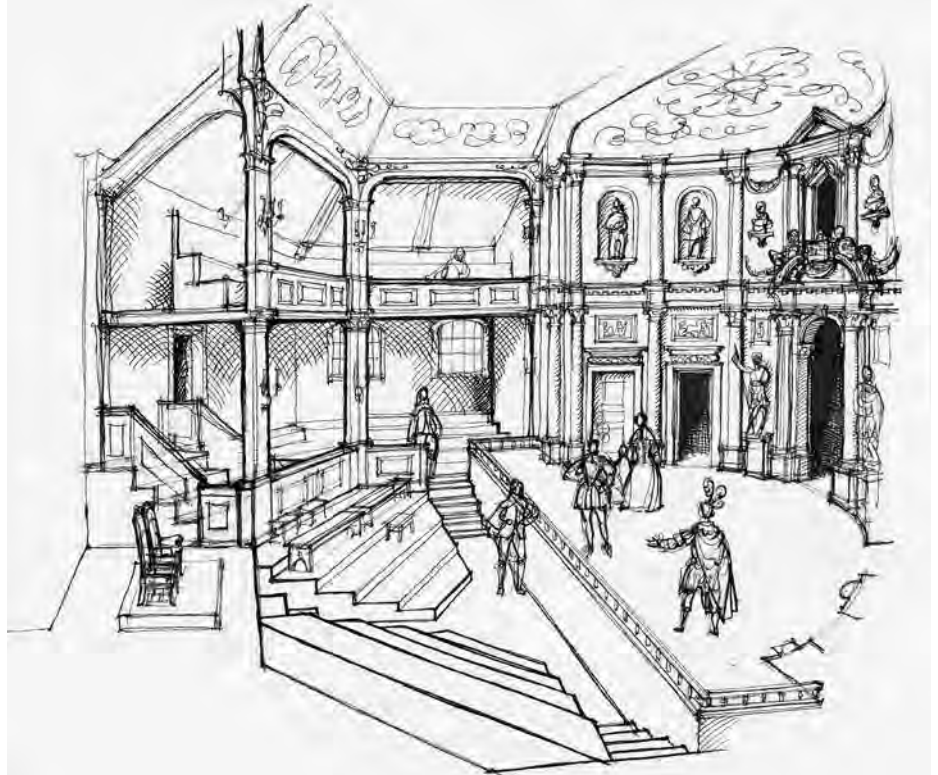
A színpad felülnézetből

▶ olyan világhírű színészek és zenészek is segítettek, mint Paul McCartney, Judi Dench, Kim Cattrall, Cherie Blair és Vanessa Redgrave. Végül az állam és számos magánalapítvány támogatásával összejött az építkezéshez szükséges 38 millió angol font, és 2017-ben megkezdődhetett a projekt.

A Helm Architects építésziroda a Shakespeare-korabeli színház és a 21. század kapcsolatát fogalmazta meg a prescott-i épületben. Ehhez az irodát vezető Dr. Nicholas Helm építész több mint 20 évig folytatott tudományos kutatásokat. Az Arup mérnökeivel és az Austin-Smith:Lord tervezőirodával való együttműködés végeredménye egy, vörös színével és téglahomlokzatával a környezetébe simuló kortárs épület lett, amely kívülről nem sok támpontot ad ahhoz, ami belül várja a látogatót. A kritikusok egy kis skandináv modernizmust vélnek felfedezni az alacsony vízszintes alaplóból emelkedő, magas és ferde téglalamellák ritmusában. A puritán, tágas előcsarnokban téglá, beton és fa uralkodik, csak akkor tárul fel a szemünk előtt a nyolcszögű reneszánsz faszínház különleges látványa, amikor a földszintről néhány falépcsőn feljutva a nézőtérre érünk.

A 470 férőhelyes nézőtér Inigo Jones tanítványának, John Webbnek a régi Cockpittet ábrázoló rajzai alapján készült. Ezek egészen világos képet adnak a tervről, és részletesen mutatják be a háttérrel, azaz a pilléreket, fülkéket, nyílásokat és erkélyeket, amelyek előbukkantak vagy eltűntek az adott jelenetekben. Mivel Webb rajzai nem mutatnak meg minden részletet, néhányat a színháztörténeti analógiák alapján kellett létrehozni. Felállítottak egy felső galériát, amelynek egykori létezése valószínű, de nem biztos. És mivel a színpadtechnikai elemeken túl az eredeti rajzokon nem látható díszítés, az építészek a díszítetlen fa szépségére hagyatkoztak – ezt ugyanaz a McCurdy & Co cég készítette, amely a londoni rekonstruált Shakespeare Globe-ot. Az így megszületett látványvilág jobban tükrözi egy modern színházlátogató ízlését, mint egy 17. századi uralkodóét. Valójában autentikus és kitalált, régi és mai hibridje fogad itt, miután nem lehetett szó igazi rekonstrukcióról. De a fából ácsolt, nyolcszögű tér intimitása, a színpadra lefelé néző látószög kivételes élményt nyújt. Ha ez nem pontosan az, amit a shakespeare-i közönség és előadók tapasztaltak, akkor is kapunk némi benyomást az egykori színházi élményről. Prescottnak pedig olyasvalamit ad, amivel egyetlen brit város sem rendelkezik. A teljesen akadálymentesített színházépületben a központi játszóhely mellett még szabadtéri előadóteret, kiállítási galériát, 60 férőhelyes stúdiószínházat, oktatási központot, kiállító- és rendezvénytereket, valamint teraszos kávézót és bár is találunk. A szabadtéri színpad gránitpadlójába idézeteket véstek, Shakespeare-től a mai liverpooli komikusokig.

John Webb rajza az Inigo Jones-féle Cockpit-in-Court-ról

Az egyszerű, díszítetlen faszervezetbe foglalt színpad és nézőtér

A fából ácsolt nyolcszögletű színházbelső

A Shakespeare North Playhouse-t a városnak Shakespeare-hez fűződő történelmi kapcsolata és a történetmesélés szeretete ihlette. Az épület 2022 júliusában nyitott meg, és sokféle módon szolgálja ki a közönséget: színház, oktatási központ, közösségi színtér és kulturális fesztiválokat befogadó hely egyszerre. A szervezők nemzetközi

érdeklődésre és évi 140 000 látogatóra számítanak. Az oktatási és tanulási terek lehetőséget biztosítanak a helyi iskolák tanulóinak a drámaival való korai találkozásra. A színház befogadó jellegű, többek között a Shakespeare Iskolák Fesztiváljának is helyet ad.

Götz Eszter

TÜCHLER®

VETITENE?

AKKOR **KERESSEN**
MINKET BÁTTRAN, UGYANIS
MINDENRE VAN
MEGOLDÁSUNK:

Kültéren és beltéren
használható vetítőfóliák

Előről és hátulról vetíthető fóliák

Folyóméterben kapható
és konfekcionált felületek,
amelyek gyártása
nálunk valósul meg

Ez még nem minden:
Motoros vetítővásznon
gyártását is vállaljuk akár 8m-t
meghaladó mérettel is.

MARADT MÉG KÉRDÉSE?
Keressen minket bátran a megadott
elérhetőség egyikén, szívesen segítünk
ötletei megvalósításában.

info@tuechler.at
+43 1 4001049
1220 Bécs/Ausztria,
Rennbahnweg 78